

# ΒΙΒΛΙΑ, ΑΝΑΤΥΠΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

## ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

### ΙΣΤΟΡΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗ

Πραξιτέλης ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ, *Ελ Ντάμπα, 1945: Ημερολόγιον αιχμαλωσίας*, εισ.-επιμ. Ιωάννα Παπαθανασίου, Βιβλιόραμα, Αθήνα 2014, 157 σ., σειρά: Μαρτυρίες, Περίοδος Γ΄ 2 των Αρχαίων Κοινωνικής Ιστορίας.

Ιδιαίτερα επιμελημένη σειρά που μπήκε στην τρίτη περίοδο με διευθύντρια την Ιωάννα Παπαθανασίου που έχει ήδη επιμεληθεί δύο «ημερολόγια». Ιδρυτής της σειράς και διευθυντής της πρώτης περιόδου (2003-2008) ήταν ο Άγγελος Ελεφάντης, με καρπούς οκτώ ανέκδοτες μαρτυρίες. Η δεύτερη (2009-2011) είχε διευθυντή τον Στρατή Μπουρνάζο και η σειρά εμπλουτίστηκε με πέντε ακόμα μαρτυρίες.

Το ημερολόγιο των 43 αριθμημένων λιτών φύλλων ξεκινά την 1η Ιανουαρίου και σταματά στις 17 Μαρτίου 1945. Εικονογραφείται από σκίτσα καλλιτεχνών που μοιράστηκαν την ίδια στρατοπεδική εμπειρία και οικογενειακές φωτογραφίες.

Αικατερίνη ΚΟΥΜΑΡΙΑΝΟΥ, *Άνθρωποι και ιδέες. Κείμενα για τον διαφωτισμό και τον ελληνικό κόσμο: 18ος-20ός αιώνας*, Βιβλιοθήκη Μουσείου Μπενάκη, Αθήνα 2014, 391 σ.

ΓΑΚ-Αρχαία Νομού Σάμου, *Από την αυτονομία στο εθνικό κράτος: η ενσωμάτωση της Σάμου στην Ελλάδα*, Πρακτικά Συνεδρίου, Σάμος 2-4.11.2012, Σάμος 2014, σ. 575.

### ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

—, *Βιογραφία του κακούργου Ν. Πετιμεζά του εν Πάτραις κατορηθέντος την 14η Αυγούστου 1882*, εισαγωγή Γιάννης Παπαθεοδώρου, εκδόσεις Πελοπόννησος, Πάτρα 2014, 73 σ., σειρά: Αχαϊκή Βιβλιοθήκη 2.

Την επιμέλεια είχαν η Κατερίνα Δέδε και ο Δημήτρης Δημητρόπουλος. Έργο ανώνυμου, που δεν φέρει υπογραφή γνώρισε δύο εκδόσεις: το 1883, στην Αθήνα και την Πάτρα, και επανεκδόθηκε το 1891 στην Αθήνα. Η τωρινή έκδοση βασίστηκε στην πατρινή του 1883. Δεν πρόκειται για φωτομηχανική ανατύπωση, καθώς έχει δακτυλογραφηθεί σε μονοτονικό σύστημα. Περιλαμβάνει και Γλωσσάρι. Η αφήγηση είναι σε πρώτο πρόσωπο και ο Γ. Παπαθεοδώρου σημειώνει ότι «Χρειάζεται... να το διαβάσουμε ως τεκμήριο μια γραμματείας που υποστήριξε από νωρίς πως η παραβατικότητα δεν είναι μόνο πρόβλημα του θύτη και του θύματος, αλλά κυρίως πρόβλημα της κοινωνίας.»

Κ. Θ. ΔΗΜΑΡΑΣ, *Ο Σαίξπηρ πάλι: επιφυλλίδες στην εφημερίδα Το Βήμα, 1946-1964*, υστερόγραφο Διονύσης Καψάλης,

Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα 2014, 44 σ.

Για άλλη μια φορά, με «Αντί ευχών» το MIET καλωσόρισε την χρονιά με την καλαίσθητη έκδοση που μας έχει συνηθίσει και καλομάθει. Ιδέα πρωτότυπη και γόνιμη, καθώς αποτελεί πεδίο εφαρμογής εκδοτικής επιμέλειας του Εργαστηρίου για επιμελητές εκδόσεων που οργανώνει το MIET με την καθοδήγηση της Αντιγόνης Φιλιππούλου. Εργαστήρι-σχολή που φροντίζει για την μόρφωση συνειδητών της επίμοχθης και κριτικής εργασίας του επιμελητή και διατηρεί τις παραδόσεις του βιβλίου ως ειδικού αντικείμενου.

Ανδρέας ΕΜΠΕΙΡΙΚΟΣ, *1934: Προϊστορία ή καταγωγή*, εισαγωγή-φιλολογική επιμέλεια Γιώργης Γιατρομανωλάκης, Άγρα, Αθήνα 2014, 185 σ.

Την Εισαγωγή του Γ. Γιατρομανωλάκη ακολουθούν: Α. «Προϊστορία» με επτά κείμενα (συνεντεύξεις, συζήτηση, δημοσιεύσεις, πρώιμα λογοτεχνικά κείμενα του Α. Εμπειρικού) και Β. «Η παρούσα συλλογή» που περιλαμβάνει έξι επιμέρους κεφάλαια, δύο Επίμετρα, Βιβλιογραφία και τρία σχέδια του Γιώργου Γουναρόπουλου του 1934 για τα ποιήματα του Α. Εμπειρικού. Ακολουθούν: «1934 – Προϊστορία ή καταγωγή» που αριθμεί 39 ποιήματα, «Προϊστορία ή καταγωγή: ποιήματα του 1971» με δυο ποιήματα («Η βροχή» και «Τα αερόστατα») και «Ποιήματα του 1933» που περιλαμβάνει 16 ποιήματα. Η συλλογή κλείνει με τις Σημειώσεις του επιμελητή.

Κ. Π. ΚΑΒΑΦΗΣ / Γ. ΣΕΦΕΡΗΣ, *The Poets' Voice: C. P. Cavafy, George Seferis*, translated by Edmund Keely and Philip Sherrard, The Hellenic Parliament Foundation for Parliamentarism and Democracy, Athens 2013, 101 σ.

Μικρός τόμος που κυκλοφόρησε στην αγγλική και την γαλλική γλώσσα, ειδικά σχεδιασμένος να προσφερθεί στο πλαίσιο της Ελληνικής Προεδρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το πρώτο εξάμηνο του 2014. Η επιλογή, η επιμέλεια και τα σχόλια ανήκουν στον Νάσο Βαγενά.

Βασίλης ΚΟΛΩΝΑΣ, *Η πόλις: ο αστικός χώρος στον Κ. Π. Καβάφη*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2013, 58 σ.

Βασίλης ΚΟΥΓΕΑΣ, *Το αεικίνητο πεδίο του βάθους*, ποιήματα, ύψιλον/βιβλία, Αθήνα 2013, 90 σ.

Το πρώτο ποίημα δίνει τον τίτλο της συλλογής. Από το 1983 έως και το 2013, μέσα σε είκοσι χρόνια, ο Β. Κουγέας έχει στο ενεργητικό του οκτώ εκδόσεις.

Κώστας ΜΑΡΟΥΔΗΣ, *Η αθανασία των σκύλων (70 σύντομες ιστορίες)*, Πόλις, Αθήνα 2013, 212 σ.

Τζίνα ΠΟΛΙΤΗ, *Η διαλεκτική εξουσίας/αντίστασης στη λογοτεχνία. Δοκίμια για το συμβόλαιο, το δαιμονικό, τις μέλισσες και τους δίκαιους*, νήσος, Αθήνα 2015, 158 σ. Αλέξης ΠΟΛΙΤΗΣ (επιμ.), *Μια προσωπική ανθολογία ποιημάτων: μικρό αντίδωρο σε φίλους αγαπητούς*, Ρέθυμνο 2013, 128 σ.

Θανάσης ΣΚΡΟΥΜΠΕΛΟΣ, *Το δίκωχο του Μίμη*, Θεμέλιο, Αθήνα 2013, 165 σ.

Κωνσταντίνος ΧΡΗΣΤΟΜΑΝΟΣ, *Η κερένια κούκλα*, Αγγέλα ΚΑΣΤΡΙΝΑΚΗ, «“Σαν τις μυγαλιές”»: Ιδέες και σύμβολα στην *Κερένια κούκλα*», Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2013, 442 σ., σειρά: Παλαιά Κείμενα/Νέες Αναγνώσεις Ι.

Προτάσσεται το μυθιστόρημα του Κ. Χρηστομάνου (Παλαιό Κείμενο) που συνοδεύεται από την ανάλυση 200 σελίδων της Α. Καστρινάκη (Νέες Αναγνώσεις). Περιλαμβάνει και χρηστικό Γλωσσάρι.

### ΤΕΧΝΗ

Ιωάννα ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ / Σοφία ΓΕΡΟΓΙΩΡΓΗ (επιμ.), *Δημήτρης Κοττός (1931-1996): Λατρευτικά/Votive Offerings*, Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, 16 Ιουλίου-30 Σεπτεμβρίου 2014, Αθήνα 2014, 69 σ.

Δίγλωσσος κατάλογος της έκθεσης.

Ζιζή ΜΑΚΡΗ, *Μια μάντρα, ένα δέντρο, λίγος ήλιος: χαρακτηριστικά της Ζιζής Μακρή από τις γυναικείες φυλακές Αβέρωφ 1960-1961, με ένα ποίημα του Γιάννη Ρίτσου*, Θεμέλιο, Αθήνα 2013, 48 σ.

Η εικονογράφηση προέρχεται από το προσωπικό αρχείο της Ζ. Μακρή που βρίσκεται κατατεθειμένο στα Αρχεία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας. Την συγκέντρωση, επιλογή και επεξεργασία του αρχαιακού υλικού έκανε η Αγγελική Χριστοδούλου και με κείμενα συνέβαλαν οι Αμαλία Ατσαλάκη, Βαγγέλης Καραμανωλάκης, Φώφη Λαζάρου και η ίδια η Ζ. Μακρή. Το ποίημα του Γιάννη Ρίτσου έχει τον τίτλο «Το δέντρο της φυλακής και οι γυναίκες».

Γιάννης ΨΥΧΟΠΑΙΔΗΣ, *Επάγγελμα: ποιητής. Εικόνες πάνω στο πρόσωπο και την ποίηση του Κ. Π. Καβάφη*, κείμενο Δημήτρης Δασκαλόπουλος, Μεταίχμιο, Αθήνα 2013, 165 σ.

### ΜΟΥΣΙΚΗ

Τραγούδια από τα Γιάννινα με την κομπανία του Νίκου Τζάρα/Songs from Jannina with the Nikos Tzaras Company, ηχογραφήσεις 1930, Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών-Φίλοι Μουσικού Λαογραφικού Αρχείου Μέλπως Μερλιέ [CD].

### ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

*Απόπλους. Σαμιακών γραμμάτων και τεχνών περιήγηση*, τχ. 60 (Καλοκαίρι 2014), σ. 321-462 (Αφιέρωμα στη Λίτσα Ψαρούτη) και τχ. 61-62 (Φθινόπωρο-Χειμώνας 2014), σ. 1-208 που περιλαμβάνει αφιέρωμα στη μνήμη του συγγραφέα της *Ασημόπετρας* Κώστα Ι. Καλατζή, το προσωπικό αρχείο του οποίου φυλάσσεται στα ΓΑΚ Σάμου. Μεταξύ άλλων δημοσιεύεται και διάλεξη του ιστορικού Χ. Ρίχτερ με τίτλο «Αναμνήσεις ενός ιστορικού» που δόθηκε στο αίθριο των ΓΑΚ Σάμου στις 4 Σεπτεμβρίου 2014.

*Τα Ιστορικά, περιοδικό έκδοσης ιστορικών σπουδών*, τ. 31, τχ. 61 (Δεκέμβριος 2014), 268 σ.

Η νέα εμφάνιση του περιοδικού που παραπέμπει στην προηγούμενη, αλλά με έντονο κίτρινο χρώμα τώρα, κλείνει εκατό σελίδες παρά κάτι να αναφέρονται στον Σπύρο Ασδραχά, έναν μεταξύ των τεσσάρων ιδρυτών του περιοδικού (Γιώργος Ραγιάς, Φίλιππος Ηλιού, Βασίλης Παναγιωτόπουλος οι άλλοι τρεις). Περιλαμβάνει ακόμα, τρία μελετήματα κορμού, τις ενότητες «Συζητήσεις», «Ζητήματα δεοντολογίας», «Τεκμηρίωση» και «Βιβλιοκρισίες».

*Μνήμων*, τ. 33 (2013-2014), 335 σ.

Επιμέλεια: Έλλη Δρούλια